

VEILIG WERKEN IN HET REPAIR CAFÉ

Colofon

Uitgave Stichting Repair Café

Tekst/foto's Stichting Repair Café

Disclaimer

Aan de informatie in dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Ook is Stichting Repair Café niet aansprakelijk voor schade als gevolg van het uitvoeren van de adviezen in dit document. Lokale organisatoren dienen potentiële risico's zelf af te dekken en zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid in hun Repair Café.

Copyright Stichting Repair Café 2015

Het overnemen en vermenigvuldigen van teksten uit deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Stichting Repair Café.

Veiligheid en aansprakelijkheid

In dit document vind je een aantal tips en adviezen om ervoor te zorgen dat het er in jouw Repair Café veilig aan toe gaat. Want zoals overal waar wordt gewerkt, geldt ook in het Repair Café: veiligheid staat voorop!

Ook in verband met het afdekken van aansprakelijkheid is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan veilig werken. Als Repair Café-organisator moet je altijd kunnen aantonen dat je er alles aan doet om een veilige omgeving te creëren. Probeer de bekwaamheid van de vrijwillige reparateurs in jouw Repair Café zo goed mogelijk in te schatten, door nieuwe reparateurs bijvoorbeeld de eerste keer te laten meedraaien met iemand die al langer met succes bij jouw Repair Café actief is. Ook is het belangrijk om de veiligheidsinstructies in dit document niet slechts eenmalig onder de aandacht te brengen, maar telkens opnieuw. Stuur dit document elke drie maanden per e-mail naar alle vrijwilligers in jouw Repair Café, of deel geprinte exemplaren ervan om de paar maanden in jouw Repair Café uit. Zo ben je aantoonbaar veilig bezig.

Onveilig: losliggende snoeren

Werkplek

- **Goede verlichting**

Een goed verlichte werkplek werkt veilig en prettig. De reparateurs kunnen dan precies zien waar ze mee bezig zijn. Bureaulampjes op de tafels zijn handig. Zorg ervoor dat elke reparateur – als het kan – voorzien is van een eigen lampje.

- **Genoeg ruimte**

Het is belangrijk dat de reparateurs genoeg ruimte hebben om hun werk te doen. Dit scheelt irritatie en frustratie, en is daardoor veiliger.

- **Schone vloer**

Een schone, niet gladde vloer is van essentieel belang. Ruim gereedschap op. Als er gezaagd wordt: veeg zaag- en schaafsel meteen op, zodat niemand uitglijdt.

- **Snoeren**

Het is handig als er genoeg veilige verlengsnoeren aanwezig zijn, het liefst voorzien van aardlekbeveiliging en noodknop. De snoeren mogen niet los op de grond liggen. Laat ze zo mogelijk uit het plafond komen, of plak de snoeren die over de grond lopen af. Hiervoor zijn handige kabelgoten te koop. Je kunt deze ook zelf maken of de snoeren afdekken met dunne rubber kabelmatten. Deze kun je via internet per tien meter kopen. Waarschijnlijk is dat meer dan je nodig hebt; misschien kun je samen doen met een ander Repair Café in jouw buurt.

Veilig: snoeren afgedekt met kabelmatten

- **EHBO-doo's**

Zorg altijd voor een goed gevulde EHBO-doo's! Het is bovendien raadzaam als er altijd iemand met een EHBO-diploma aanwezig is.

- **Scheidingstransformator**

Steek niet zomaar een apparaat dat je wilt testen in het stopcontact, wanneer het apparaat (deels) direct met het lichtnet is verbonden. Gebruik in zo'n geval een scheidingstransformator. Die kan je beschermen tegen een elektrische schok. Een scheidingstransformator beschermt tegen eenzijdige aanraking (aanraking met één lichaamsdeel) van spanningvoerende delen. Diverse Repair Café-organisatoren hebben zelf een scheidingstransformator gemaakt. Hoe je dat doet, kun je bijvoorbeeld op internet vinden. Let wel op de volgende zaken:

- het vermogen van de scheidingstransformator moet groot genoeg zijn voor het aan te sluiten apparaat;
- er mag maar één apparaat op de scheidingstransformator worden aangesloten;
- apparaten die op de scheidingstransformator worden aangesloten, mogen niet worden geaard; de wandcontactdoos op de scheidingstransformator mag daarom niet voorzien zijn van randaarde;
- realiseer je dat de aardlekschakelaar van de groep waarop de scheidingstransformator is aangesloten, niet werkt voor incidenten die plaatsvinden ná de scheidingstransformator.

- **Open vuur**

Werk nooit met open vuur!

- **Tafel**

Een stabiele tafel is cruciaal! De tafel dient een glad werkoppervlak te hebben (van niet geleidend materiaal) en genoeg ruimte om reparaties uit te voeren. Niet specifiek veilig maar wel handig: (magnetische) bakjes op de tafel waar je tijdens het repareren schroefjes en andere onderdelen van apparaten in kunt leggen, zodat ze niet kwijtraken.

- **Vluchtroute**

Zorg altijd voor een duidelijke vluchtroute, voor het geval dat er iets in brand vliegt of anderszins misgaat. Let er bijvoorbeeld op dat de vloer niet helemaal bezaaid ligt met gereedschap en dat de gangpaden niet door tafels worden gebarricadeerd. In elke ruimte hoort een evacuatieplan te hangen!

Kijk bij binnenkomst in het Repair Café altijd waar de nooduitgang is

Gereedschap

- **Genoeg gereedschap**

Genoeg en geschikt gereedschap zorgt er niet alleen voor dat de reparateurs meer reparaties kunnen uitvoeren, het is ook veiliger.

- **Veilig gereedschap**

Zorg ervoor dat het aanwezige gereedschap ook werkt. Scherpe dingen moeten scherp zijn, rechte dingen recht. Een botte zaag kan onverwachts van het zaagvlak afglijden, met alle gevolgen van dien.

- **Goed opbergen**

Berg gereedschap na gebruik goed op. Rondslingerend gereedschap kan in de weg liggen, vooral wanneer er plotseling paniek uitbreekt! Bovendien is het voor de reparateurs prettiger werken als het gereedschap goed te vinden is en op een vaste plek ligt.

- **Hete apparaten**

Pas op met gereedschap dat heet wordt, zoals soldeerbouten. Zorg dat een heet soldeerapparaat nooit onbeheerd rondslingert.

Reparaties

- **Denk na**

Voor je ergens een schroevendraaier in zet: denk na! Is het echt nodig het apparaat uit elkaar te halen, of is het snoer gewoon versleten? Is de slang van de stofzuiger niet verstopt?

- **Bij twijfel: niet doen**

Als je twijfelt over de veiligheid van een apparaat: begin er niet aan. Je kunt hulp vragen aan een andere reparateur. Misschien heeft diegene er wel ervaring mee. Maar niemand is erbij gebaat als jij onder stroom komt te staan omdat je niet voorzichtig was. Wanneer je denkt dat het gebruik van het apparaat na reparatie niet veilig is, is het belangrijk om de bezoeker daarvan te doordringen.

- **Vraag hulp**

Wees niet eigenwijs, maar vraag hulp aan een collega-reparateur, wanneer je ergens niet uitkomt. Klem niets tussen je benen of tussen kin en schouders. Vraag liever een extra paar handen om iets even vast te houden.

- **Gevaarlijke apparaten**

Sommige apparaten kun je beter mijden, zoals ouderwetse televisies en magnetrons. Op deze apparaten staat hoogspanning, wat gevaarlijk uit kan pakken.

- **Stekker**

Begin alleen aan een reparatie als de stekker en het netsnoer van een apparaat in goede staat verkeren.

- **Stroom eraf**

Wellicht ten overvloede: controleer of het apparaat van de stroom af is voordat je eraan gaat sleutelen.

- **Veilig testen**

Houd enige afstand wanneer je het apparaat na de reparatie voor de eerste keer test.

- **Huidcontact**

Pas op dat de huid van de bezoeker en de reparateur niet in aanraking komen met gevaarlijke stoffen of met agressieve lijm. Gebruik indien nodig handschoenen.

Weggooien? Mooi niet!

